

Agentury EU jsou významnou součástí Evropské unie a zabývají se celou škálou záležitostí, které ovlivňují každodenní životy žen i mužů. Jedná se například o bezpečnost potravin, dopravu, rovnost žen a mužů a mnoho dalších.

Každou agenturu řídí správní rada zodpovědná za to, že agentura plní svůj mandát. Členy správní rady jsou obvykle zástupci členských států, Evropské komise a Evropského parlamentu nebo jiných agentur.

Navzdory úsilí EU o rovnost žen a mužů v procesu rozhodování ve správních radách agentur EU vyvážené zastoupení žen a mužů značně pokulhává. Pouze jedné třetině správních rad předsedá žena a ještě nižší poměr žen a mužů se vyskytuje v řadách členů.

Členy správních rad jmenují především členské státy následovány Evropskou komisí a Evropským parlamentem.

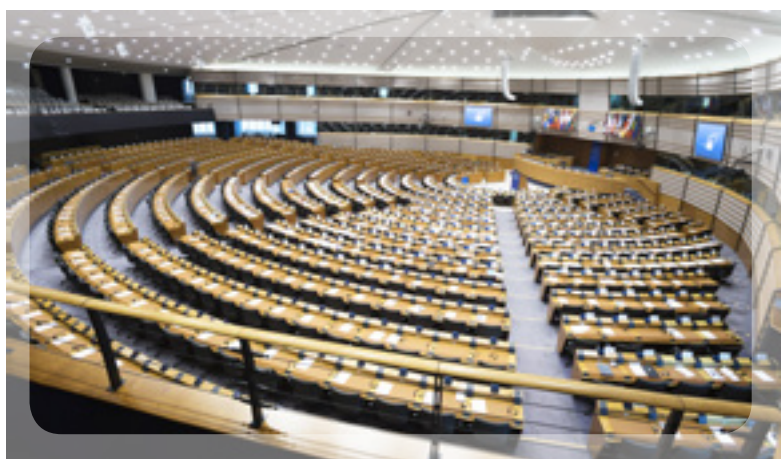
V roce 2015 bylo mezi členy správních rad jmenovanými členskými státy pouze 30 % žen. Evropská Komise a Evropský parlament jmenovaly 26 % a 40 % žen.

Glosář a tezaurus na téma rovnosti žen a mužů

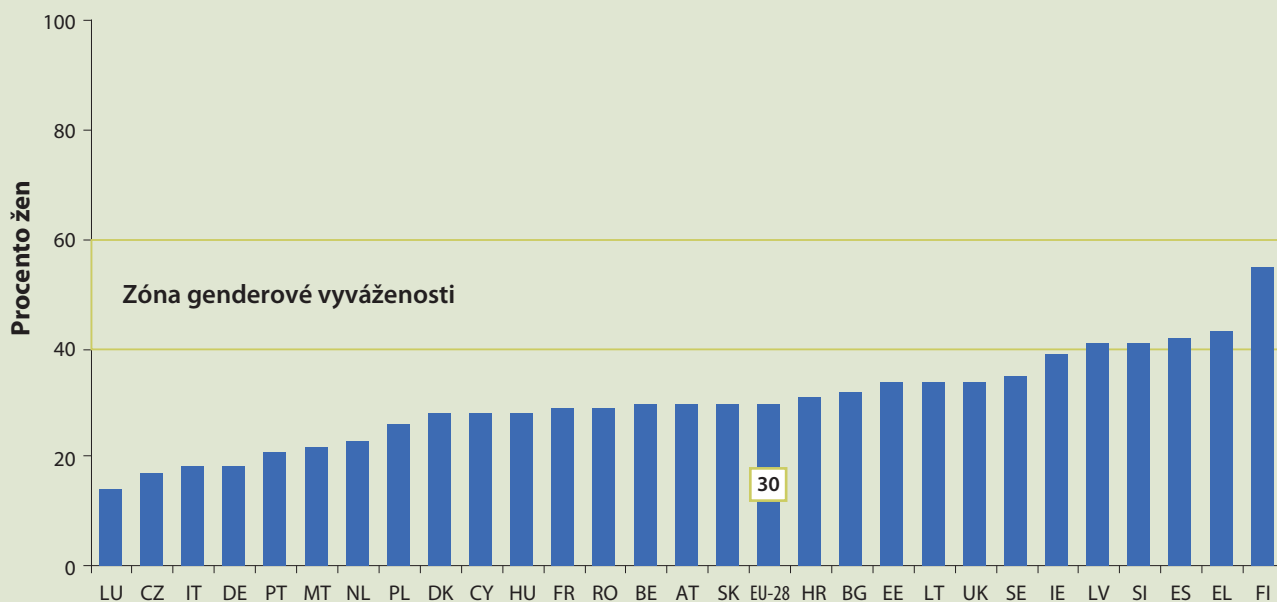
Prahová hodnota pro zachování rovnosti

Při dosahování rovného zastoupení žen a mužů se za cílovou hodnotu obecně považuje 50procentní míra zastoupení obou pohlaví. Rada Evropy pokládá nejméně 40procentní míru zastoupení jak mužů, tak žen za prahovou hodnotu pro zachování rovnosti.

<http://eige.europa.eu/rdc/thesaurus>

Graf 1 – Ženy navržené/jmenované členskými státy do správních rad

V agenturách EU klesá počet žen ve vedoucích funkcích

Zcela odlišně od kolísajících, avšak obecně rostoucích počtů žen ve funkci předsedkyň správních rad počet žen ve vedoucích funkcích v agenturách EU mezi lety 2003–2009 narůstal a v roce 2009 dosáhl 29 % (6 z 21). Tento trend se však začal obracet a v roce 2014 došlo k poklesu až na 16 % (!).

Databáze genderových statistik institutu EIGE je užitečný nástroj, který lze využít pro sledování pokroku v oblasti vyváženého zastoupení žen a mužů v rozhodovacím procesu v agenturách EU. Příslušné údaje naleznete vyhledáním klíčového spojení „ženy a muži v rozhodovacím procesu“ (*women and men in decision-making*).

Nárůst počtu agentur EU z 24 na 37 v období let 2011 až 2012 představuje milník, kdy ženy začaly ztrácet posty ve výkonných rozhodovacích procesech, jelikož nové pracovní pozice obsazovali zejména muži.

Ustanovení o rovnosti žen a mužů

Pouze lehce nad 25 % agentur EU (10 z 39) mělo ve svém zřizujícím nařízení nebo v pozdějším znění tohoto předpisu začleněno ustanovení o rovnosti žen a mužů. Podle zjištění institutu EIGE mají agentury s ustanoveními pro vyvážené zastoupení žen a mužů v průměru větší podíl žen ve správních radách. Vyváženého zastoupení žen a mužů ve svých správních radách dosáhlo třicet procent takovýchto agentur oproti 18 % agentur bez zmíněných ustanovení.

Agentury s vyváženým zastoupením žen a mužů ve správních radách

- Eurofound, ETF, FRA (mají ustanovení o vyváženém zastoupení žen a mužů)
- CPVO, ECDC, ECHA, OHIM, CdT (ustanovení o vyváženém zastoupení žen a mužů nemají)

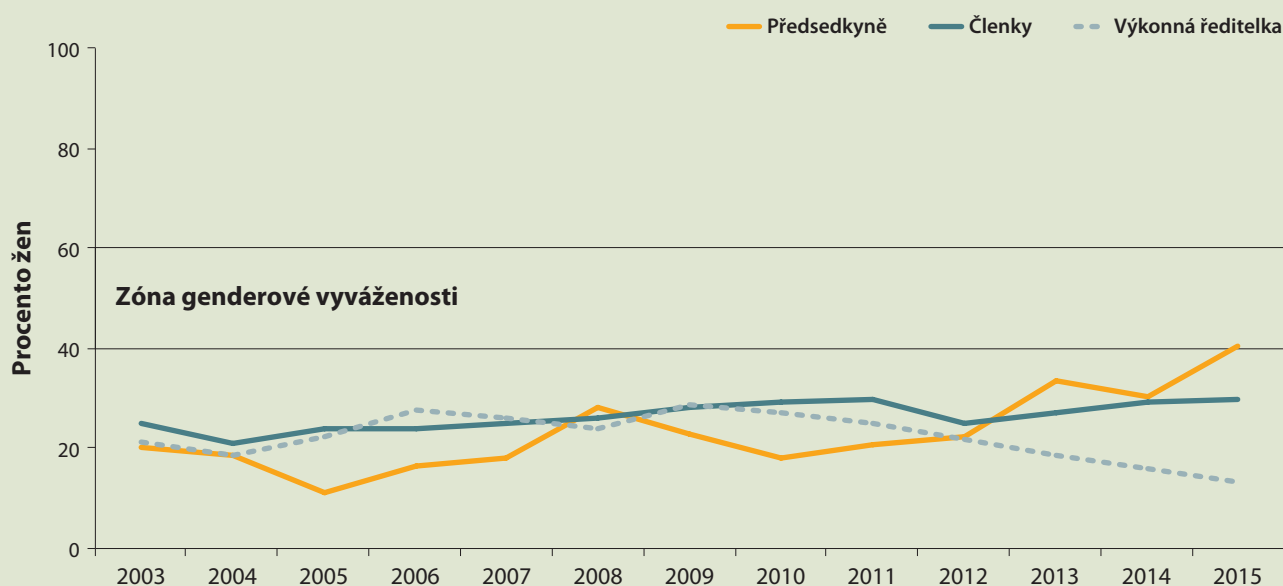
Kde naleznu více informací institutu EIGE

Databáze genderových statistik obsahuje nejnovější údaje o zastoupení obou pohlaví v mocenských a rozhodovacích pozicích na vnitrostátní úrovni a v rámci EU. Údaje jsou srovnatelné mezi jednotlivými členskými státy.

¹ 6 z 38 agentur vedla v roce 2014 žena:

Evropskou agenturu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA), Evropskou obrannou agenturu (EDA), Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE), Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA), Evropskou nadaci odborného vzdělávání (ETF), Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT).

Graf 2 – Procento žen na nejvyšších rozhodovacích postech agentur EU v jednotlivých letech

Ustanovení o vyváženém zastoupení žen a mužů zakotvené v právních dokumentech agentury může představovat účinné opatření na zlepšení vyváženého zastoupení žen a mužů ve správních radách. Platí to zejména pro agentury operující v odvětvích vyznačujících se významnou genderovou nerovnováhou v důsledku genderové segregace (např. bankovníctví, doprava a obrana).

Příběh úspěchu

Zřizující nařízení Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) neobsahovalo žádné ustanovení o vyváženém zastoupení žen a mužů a v době zřízení orgánu nebyly v jeho správní radě žádné ženy. Tato ustanovení však byla později doplněna ve změnách zřizujícího textu a mezi lety 2003 a 2014 vzrostl podíl členek správní rady o 12 procentních bodů.

Přetrvávající genderová segregace

Podíl žen ve správních radách je vyšší u agentur se sociálně-kulturním portfoliem (45 %), oproti průměru ve výši 29 %. V odvětvích, kde je běžná segregace v povoláních, například v odvětví infrastruktury, bankovníctví/financí a bezpečnosti/obraně, představuje genderově vyvážené jmenování členů obzvláště velkou výzvu.

Převaha mužů ve správních radách evropských agentur, jako jsou například evropské orgány dohledu, evropské regulační orgány a agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky, tuto segregaci jasně odráží, jelikož členství v těchto orgánech se automaticky přiděluje představitelům, kteří vykonávají specifické funkce na vnitrostátní úrovni či na úrovni EU.

Genderová segregace, kterou můžeme pozorovat v agenturách EU, je podobná segregaci ve vnitrostátních ministerstvech, kde muži ovládají portfolia související se základními funkcemi státu, například obranu, spravedlnost nebo zahraniční politiku, zatímco ženy se soustředí na ministerstva se sociálně-kulturními úlohami, jako je vzdělávání, zdravotnictví a kultura.

V roce 2014 stála žena v čele pouze 6 z 38 agentur EU.

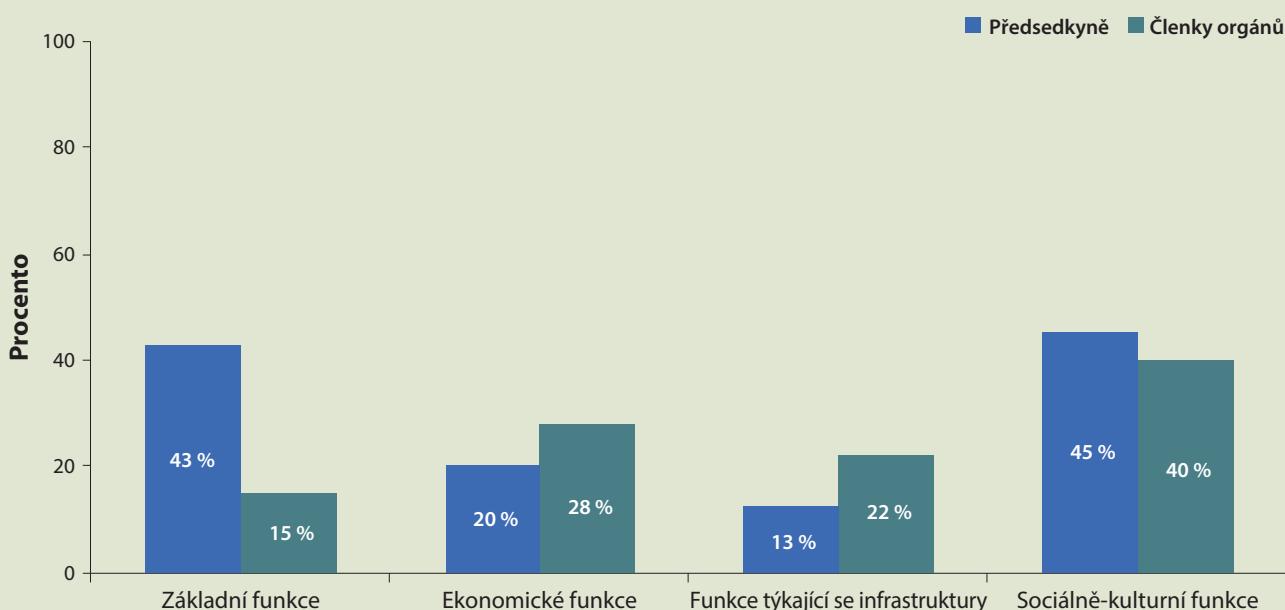
Příslib rovnosti žen a mužů

Evropská komise ve svém dokumentu Strategický závazek ohledně rovnosti žen a mužů 2016–2019 znovu potvrzuje svůj závazek na prosazování rovnosti mezi ženami a muži v rozhodovacím procesu.

Komise také oznámila, že bude zlepšovat interní vyvážené zastoupení žen a mužů, a to stanovením cíle 40% zastoupení členů jednoho pohlaví ve výborech a skupinách odborníků zřizovaných Komisí.

Evropský parlament opakovaně vyzývá členské státy ke zvyšování podílu žen v rozhodovacích orgánech a vyzval Komisi, aby navrhla právní předpisy, včetně kvót, na zvýšení zastoupení žen ve správních radách podniků na 40 % do roku 2020.

Graf 3 – Ženy ve správních radách agentur EU podle typologie BEIS, 2015

Evropský institut pro rovnost žen a mužů

Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) je znalostním centrem EU. Podporuje politiky a příslušné orgány v úsilí o zajištění rovnosti mezi ženami a muži pro všechny Evropany tím, že jim poskytuje konkrétní odborné znalosti a srovnatelné a spolehlivé údaje o rovnosti žen a mužů v Evropě.

Více informací:

<http://eige.europa.eu>

facebook.com/eige.europa.eu

twitter.com/eurogender

youtube.com/eurogender

eige.sec@eige.europa.eu

+370 52157444

Evropský institut pro rovnost žen a mužů, EIGE
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LITVA

Paper: MH-02-16-054-CS-C 978-92-9493-142-9 10.2839/57899
PDF: MH-02-16-054-CS-N 978-92-9493-108-5 10.2839/99938